

DIRECTOR:
ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
[A] — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învolală :: ::

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Pentru istorie

La instalarea noului guvern Mania, întâmplată la 1 Iunie c., d. președinte al Consiliului de miniștri a avut să fixeze, în cuvântarea sa de program, și momentele mai importante ale schimbării ce s'a petrecut în viața constituțională a țării. Făcând dintr'un loc de înalt și atât de competent, această fixare, ce archează o pagină deosebit de importantă în istoria țării, are și ea importanță istorică, și ca atare am socotit bine să o reținem și noi pentru posteritate.

Iată ce-a spus, între altele, d. Iuliu Maniu:

Schimbarea fericită, care s'a produs în ultimele zile, este urmarea îngrijirii noastre sincere întru interesele superioare naționale și o urmare firească a sentimentelor noastre adânc monarhice dinastice.

Adunarea Națională, care a proclamat de Rege al României pe Carol al II-lea, nu a fost decât restabilirea unei continuități de drept pierdute și îndlăturarea urmărilor unei greșeli politice, care ar fi putut fi dezastruoasă pentru țară și dezvoltarea ei pașnică. Schimbarea, care s'a produs la 4 Ianuarie 1926, a întâmpinat contra-reacția noastră categorică, fiindcă, dela primul moment am văzut că ea este lovită de-un viciu de drept și am văzut dela primul moment că ea împromite marele principiu de continuitate, atât necesar pentru principiul monarhic. Adunarea Națională a Corpurilor legiuitoare ținută la 8 Iunie, a ținut să repare această greșală și a pus drepturile sale pe Moștenitorul legitim al Tronului României, pe Principele Carol, declarându-L constituindu-L de Rege.

Imprejurările în cari s'a desfășurat acest proces, au păstrat întru toate formele cele imai riguroase continuități de drept. Aranjamentul dela 4 Ianuarie, cuprindea și dispoziția că fostul Principe moștenitor Carol nu are voie să intre în țară, fără de învoirea prealabilă a Regelui, sau a Inaltei Regențe. Când principele Carol, actualul Rege al României, s'a hotărât să vină în România și să se apropie de hotarele țării noastre, eu în calitate de prim-ministru al țării, am propus prin intermediul Inaltei Regențe ca să accepte intrarea liberă în țară. Cu o zi înainte de sosire, la propunerea mea, se hotărîse de cel în drept ca principele Carol, astăzi Rege al nostru, sosind în România, să fie găzduit în palatul dela Cotroceni. În urmare, sosirea și rămânerea liberă a M. Sale în acele vremuri în țară, s'a întâmplat cu stricta respectarea a așezămintelor pe atunci de drept, precum ar fi fost ele înfăptuite în formă.

Sosind în România, s'a discutat forma în care să-și ocupe drepturile Sale legitime. Trebuie constat înaintea domniilor voastre, că au fost discuțiune două forme: forma de a intra în țară, sau forma de a ocupa numai decât și imediat Tronul, care de drept îi revenea... Guvernul Reprezentantă Națională au hotărât, în conformitate cu dorința Măiestății Sale, că observându-se formele strict legale, pretinse de dreptul constituțional, să fie proclamat ca Rege, drept mare a drepturilor sale constituționale.

Spre mai bine

Postul răsăritean este de origine mănăstirească — Ținerea lui integrală este aproape cu neputință — O soluție, care ar putea ușura situația

de Prof. DUMITRU NEDA

Găsindu-ne în postul sfinților apostoli, despre care toată lumea știe că nu prea este respectat în nici o parte a bisericii noastre, socotim a fi potrivit să înșirăm aici câteva gânduri apropos de instituția postului.

Menirea bisericii este să ajute lucrarea de mântuire a sufletelor răscumpărate de Domnul cu mare preț (1 Cor. 6, 20), mijlocindu-le bogăția harurilor sf. Duh și povățuindu-le în ce chip să rămână neclintite pe calea ce duce spre ceriu. Punerea mâinilor, slujbele de tot felul, vestirea cuvântului, îndrumările date și multele măsuri luate în cursul vremii, țin-tesc acelaș lucru: sfințirea binecredincioșilor.

Postul e și el una din măsurile înțelepte luate de biserică în vederea scopului pomenit. Sunt doar răutăți în sufletul omenesc ce nu pot fi scoase deacolo decât cu rugăciune și post (Mt. 17, 21). Alipirea prea mare de cele pământești și întunecimea minții întru înțelegerea celor sufletești fac și ele parte din cortegiul sumbru al acelor răutăți, multe la număr. Drept are deci un cuvios părinte, când strigă celor nepostelnici: „Înțelege bine, ce-ți grăiesc: e cu neputință ca un trup îmbuibat să dobândească cunoștința tainelor lui Dumnezeu!“ (Isaac Sirul). Și drept are, pe lângă nenumărați alții, și un mare pedagog din zilele noastre, când în temeiul unei experiențe vechi ca lumea, fixează constatarea, că abia de va fi stăvilat mai potrivit împotriva pornirilor rele și abia de se vor reliefa cândva în viața trupească, mai simțit, postulatele spiritului, ca atunci când ne amestecăm, cu mână tare, prin post, în procesul nutriției. Ceeace e de însemnătate covârșitoare chiar și din punct de vedere sexual-pedagogic (F. W. Foerster).

Care va să zică: respectele noastre poruncii bisericești a postului!

Decât că a ținea toate posturile cari poruncește sf. biserică să le țină fiii săi și încă așa de aspru precum e poruncit, — va admite oricine, că e peste puterile celor mai mulți muritori din zilele noastre.

Au fost rânduite, în numărul și rigoarea lor de-acum, de mănăstiri pentru lăcuiitorii mănăstirilor, din vremi apostolice trăgându-se numai Miercurile și Vinerile de peste an, iar întărire sobornicească având singur Paresimile, din cele patru posturi mari ale Răsăritenilor (C. Korolevskij). Lumea dinafară de zidurile sfințite ale chinoviiilor a stat însă în toată vremea sub înfrurirea acelor. Mănăstirile n'au încetat nicicând a fi niște „nestimate sfinte, cari strălucesc și luminează dincolo de zidurile ce le înconjoară. Ele au fost

făuritoare morale și duhovnicești ale poporului“. Prințul Serghie Trubețcoi, căruia-i împrumut aceste aprecieri, se cugetă la poporul său rus, dar istoria bisericii Răsăritului de pre-tutindenea dovedește acelaș lucru.

Copierea sfintelor obiceiuri monahicești a dus la urmarea, nesilită de nimeni, la început, a unor posturi atât de grele și de lungi, suportabile pe meleagurile obârșiei lor, în vremile acelea, apăsând însă năpraznic pe umerii slăbiți de sudoabă necruțătoare a omului zilelor și părților noastre.

Tocmai de aceea socot a fi îndreptățită fără doar și poate dorința atâtor: trebuie să se revină asupra legii postului! Și asta cât mai grabnic, din dragoste față de fiii sufletești și din simțământul datorinței de a nu mai lăsa chinuite de remușcări atâtea conștiințe ce se sbat între bunăvoința, ce nu le lipsește, de a trăi după lege și între neputința de a ținea cum se cuvine și această lege, care totuși obligă sub gravi.

Soluția cu dispenzele date individual, de episcop, în urma unei cereri, făcută, de regulă, în seris, e un expedient de peteceală, neîndestulător. Se folosesc de el, precum bine știm cu toții, foarte puțini. Mulțimea credincioșilor nu recurge la el, din motive ușor de ghicit. Și totuși e limpede ca faptul zilei, că și această mulțime are conștiință, are suflet, are datorințe de împlinit, între cari și aceea a postului. Ori doară va crede cineva că cei mulți și simpli nu gândesc de fel și nu simțesc tragicul situației lor de oi, ce s'ar părea că ls lăsat la voia întâmplării, ca și când n'ar fi vrednici să fie luați în seamă nici chiar fiind vorba de o chestie de conștiință ca aceasta, care pe ei îi frământă cumplit.

Se poate riposta: Cauza-i gravă. N'o poate rezolva definitiv, pentru noi Românii uniți, decât un sobor al tuturor eparhiilor. Acel sobor apoi, la rândul său, nu-i nădejde s'aducă o hotărîre ce ar putea sluji de armă în mâna vrăjmașilor de reavoință a unirii tuturor Românilor într'una sfântă, catolică și apostolică biserică. Caută deci din pricina pânditorilor de „sminteli“ farisaice să se mai amâne cuvântul de ușurare mult așteptat de toți și de toate, dela noi și dela ei.

Să zicem: transeat! Până se va întruni soborul pe cale de a fi fapt. Dar și până atunci trebuie făcut ceva negreșit, căci zilele se precipită, posturile vin la sorocul lor, conștiințele se sbuciumă, se îngreuiază, devin laxe, se înstrăinează de biserică și de sufletul ei, cum sunt cazuri cu duimul.

Deslegarea chestiei, cel puțin deocamdată ne-o dă însuși poporul credincios. Mi-s'a întâmplat de multe ori și cred că asta s'a întâmplat și altor frați din via Domnului, că au venit cu droaia tineri și bătrâni, bărbați și femei, la începutul posturilor să se spovedească și să se împărtășească, destăinuindu-și gândul ce-i mâna sub patrafir și la masa Domnului: „Se începe postul, părinte, și-s muncitor. Nu-s în stare să țin postul cum trebuie. Că pic în holdă. Iar uleiul nu se nimereste la casă...” Intenția e limpede: deslegare dela post. Dar: în spovedanie, fără formalități de biuro, cu hârtii, cu cruci, cu subscrieri și cu peceti (acum, eventual și cu taxe poștale, ca să nu mai pomenim și de alte taxe pentru „osteneală”).

Place, ori nu place, soluție mai potrivită și din punct de vedere sufletesc — patru spovedanii și cuminecări la an, plus cea de Paști — mai practică, anevoie se va afla, câtă vreme stăm cum stăm. Din faptul că fiecare preot, odată cu jurisdicțiunea ar primi și dreptul de-a deslega dela post în sensul îndrumărilor ce i-s'ar da, n'ar pierde nime nimic. În schimb ar câștiga biserica, sufletele și ceriul.

Supunem deci această părere celor în drept și îi rugăm să găsească modalitatea pentru a o trece în ființă.

Noua ordine constituțională și Sf. Scaun. Înregistrăm, cu deosebită bucurie, că Sfântul Scaun al Romei a fost prima putere, care a răspuns la comunicarea oficială privind urcarea M. Sale Regelui Carol al II-lea pe tronul României, trimițând Monseniorului Dolci, Nuntial apostolic din București, următoarea telegramă:

„Excelența Voastră este însărcinată să ceară audiență spre a mulțumi pentru comunicarea făcută prin intermediul Domnului ministru Comnen despre fericitul eveniment al înălțării pe tronul României a Regelui Carol, și să-l exprime sentimentele de vie bucurie ale Sfântului Părinte precum și urările Sale părintești pentru domnia fericită a Maiestății Sale și pentru prosperitatea nobilei națiuni române. — Cardinalul Pacelli”

Intr'o audiență particulară ce i-s'a acordat imediat, Mgr. Dolci a comunicat această telegramă Maiestății Sale Regelui Carol, care a fost deosebit de bine impresionat de această atențiune a Sf. Scaun. A doua zi, baronul Stârcea, maestrul de ceremonii al Palatului, a remis Mgr.-lui Dolci, personal, insigniile ordinului „Steaua României” în gradul de mare cordon, cari i-s'a conferit „motu proprio” din partea M. Sale Regelui Carol.

În legătură înregistrăm și știrea transmisă dela Roma, că suirea pe tron a regelui Carol este considerată, în cercurile Vaticanului, ca foarte favorabilă pentru catolicii din România. Noul Rege, deși ortodox, n'a luat niciodată atitudine ostilă catolicismului și întreține, din contra, relațiunile cele mai cordiale cu mulți demnitari înalți ai bisericii catolice.

Un portret bine meritat. În legătură cu rolul deosebit de frumos, pe care d. ȘTEFAN C. POP, președintele Camerei deputaților, l-a avut în jurul marilor evenimente din ultimele zile, au îndemnat pe d. prof. N. Iorga să publice în fruntea „Neamului Românesc”, dela 10 Iunie c. următoarele șire de caldă și obiectivă apreciere, care onorează Ardealul întreg:

„Când, nevroind să-l cuprindă în rândul miniștrilor, pentru că era bănuț a fi adus căderea regimului Federației, i-s'a oferit dlui Șt. C. Pop locul corespunzător aceluia pe care la Senat îl ocupă colegul Bratu, m'am întrebat, dacă acest om acoperit de ani și deprins cu altă viață va birui în situația care i-se oferia.

„Încetul pe încetul mi-s'a impus convingerea, că greutatea nu va fi prea mare pentru dânsul. Mă gândiam la împrejurările obișnuite, în care a fost așa de util, simțul său pentru demnitatea Adunării.

„Dar iată o revoluție se întâmplă. O nouă ordine de lucruri se creiază. E necesar o rupere totală — înțelegeți, voi, trăgătorii de sfori și recunoaște, însăși, Maiestatea Voastră, Rege nou? — o rupere totală de trecut, de duhoarea intrigilor totdeauna învingătoare. E necesară bărbăția de cuvânt și de fapt.

„În ziua când dreptatea s'a făcut, fiului pierdut al regelui Ferdinand, d. Șt. C. Pop a

găsit astfel de accente, încât, înduioșându-mi pe toți. N'a fost chestie, cât de gingaș în care el să nu fi vorbit cu autoritatea, mană, a întregului popor românesc.

„Și de ce aceasta?”

„Fiindcă el reprezintă, așa, membru partidului național-țărănesc, cum este, vechiului Ardelean. Tip de glorioasă ori din lumea satelor și preoților. Tip, cum a spus-o, nu-i place omul care ascunde și omul care minte. O sinceritate masivă, de două mii de ani, se rostește într'ânsul.

„Și, aclamându-l și pe dânsul, aclusuși acel vechiu Ardeal, care se duce...”

Maiestatea Sa Elena

Decretul regal, prin care s'a aranjat situația a mamei Principelui moștenitor ridicat la treapta de mare voevod de Lulia, s'a publicat cu data de 11 Iunie are următorul cuprins:

Prin votul Parlamentului care anulează actele dela 4 Ianuarie 1926, Maiestatea Sa Regele reintrând în drepturile Sale dela dată și având în vedere că desfacerea căsătoriei Maiestății Sale a fost ulterioară, Maiestatea Sa Regele autoriză ca Alteța Sa Principesa Elena să poarte titlul de Maiestate.

Titlul și rangul de Maiestate ce s'a acordat mamei Principelui moștenitor nu înseamnă deci, ridicarea ei la treapta de Regină — s'a crezut în primul moment —, lucru ce se poate face decât prin anularea divorțului pronunțat, încă în plină putere.

Nu peste mult se va ajunge, probabil, la această anulare, pe care o dorește — s'a văzut și din cele petrecute în Adunarea Națională — țara întreagă. Și până atunci, M. Sa Elena și-a câștigat în sufletul țării o situație mai presus chiar decât a unui tron regal, situație pe care d. N. Iorga o fixează minunat în următoarele șire, pe care într'un număr recent al „Neamului Românesc”:

„MAIESTATEA SA ELENA”. Așa se dă, dela zile, în ziare, numele aceleia care a fost pentru țara noastră, de când a călcat în țară, un zilnic

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Ce ne desparte

Indisolubilitatea căsătoriei și biserica ortodoxă

(I. C.) Dacă biserica română ortodoxă s'ar mărgini, în raporturile ce le are cu noi, numai la discutarea celor patru puncte diferențiale, și încolo ar urma învățătura genuină a sfinților apostoli, am fi prea mulțumiți. Lupta între noi s'ar purta atunci numai în văzduh în sferile înalte ale ideilor abstracte, de acei pușini, cari și-au câștigat posibilitatea de a pluti pe aripile subtililor chestiuni teologice, iar jos poporul înfrățit, nedivizat, ar munci cu mijloace comune pentru câștigarea fericirii sale sufletești și trupești.

Durere însă, realitatea e alta și e crudă: Venitul ereziei, împrumutându-și gustul dulciului al concesiunilor măgulitoare pentru pasiunile omenești, se strecoară și pe terenul vieții practice, mai ales în viața familiară, unde distruge țesătura celulei neamului nostru. Biserica ortodoxă dă curs liber divorțului, în dimensiuni nelimitate, după cum dictează pasiunile de mândrie, lăcomie etc., fie și numai momentane, ale unor soți învrăjbiți, cari în absoluta majoritate a cazurilor s'ar împăca cu soarta ce și-au creat-o la cununie, dacă ar fi conștii despre indisolubilitatea căsătoriei.

Spre a ilustra această afirmație dăm aici,

suprimând numele, o parte dintr'o declarație recentă a unui episcop ortodox din Ardeal, prin care desface o căsătorie valid încheiată:

„Cu puterea noastră moștenită dela Sf. apostoli și în virtutea Statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe art. 122... Căsătoria bisericească încheiată în biserica noastră din... între... în baza sentinței Tribunalului Tg.-Mureș... o declarăm desfăcută și acordăm dispensă arhierescă de a încheia o altă căsătorie mai fericită... după ce va fi promers actul căsătoriei civile”.

Analizând această declarație de desfacere a căsătoriei, sufletul ți-e încercat de diferite sentimente contrare: Mirare de necredința autorilor unei astfel de declarații, ironie pentru bizantinismul lor în cea mai rea accepție a cuvântului, și în sfârșit milă și îngrijorare pentru poporul nostru român condus de cece pot face atari „declarații”.

Este anume mai presus de orice discuție, că printr'o astfel de declarație, conducătorii bisericii ortodoxe se declară în acest punct direct în contra învățăturii lui Isus Hristos, și se dovedesc mai lacși decât chiar Iudeii înainte de venirea lui Isus. După legea lui Moisi, dacă cineva voia să-și dimită soția, trebuia să-i dea „carte de slobozire”, căci fără asta ea nu se putea căsători cu altul. Legea lui Moisi avea doi interpreți: pe Hillel, care admitea desfacerea căsătoriei din mai multe cauze și pe Șamai, care restrângea numărul acelor.

*) Sublinierea este a noastră.

Fariseii, ispitindu-l pe Isus, l-au întrebat că de care din acestea două școale se ține Isus, evident spre a reliefa importanța științii, referindu-se direct la Moisi, ca rădăcina și pune o contra-întrebare: „Ce v'a poroc vouă Moisi?” Iară ei au zis: „Moisi a lăsat să se scrie carte de slobozire și să o laseți, care a venit să plinească legea”, explicându pe Moisi îl scuză, acuzând și înfierându-l odată răutatea poporului evreesc prin cuvintele pline de dojană: „După învrătoșarea voastră s'a scris vouă porunca această: dela începutul facerii, bărbat și femeie au făcut Dumnezeu. Pentru aceasta, va lăsa omul tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de femeie-sa, și vor fi amândoi un trup. Ceia aci nu mai sunt doi, ci un trup. Deci s'a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă această învățătură nouă, ce li-se părea împotrivesc învățaturii lui Moisi, și de greutate li-se părea insuportabilă, l-au întrebat în casă din nou pe Isus, care le-a răspuns: „Tot cece își lasă femeia sa și se atașează de bărbat, precurvește” (Luca, 16).

Nu ne ocupăm aici cu subtilitatea sului propoziției eliptice, intercalată în paralel la Mateiu 19, 3: „fără numai să se despartă din orice motiv și să pășească...”

re va rămâne în istorie cu o aureolă, pe care ni până la dansa nu și-a câștigat-o prin ce poate mai sfânt un suflet de femeie cu credință în Dumnezeu, devotament de mamă și iubire de patrie.

A i-se zice așa, pe nume, fără alt titlu, o consacra. „Maiestatea Sa Elena“ a creat o figură personală n'a mai fost până acum, una de o astfel de aleasă țateșă, în cât ori ce titlu i s'ar adaugi, n'ar putea mai multe.

E foarte cu puțință, căci sentimentele omenești insondabile și mai presus de toate sfaturile rațiunii, în ziua de bucurie a încoronării Regelui, „Maiestatea Elena“ să fie undeva la o parte, cu ochii către nele mângâierilor sale. Se poate. Dar atunci cu voia Dumnezeu, în care cu atâta desnașdejde crede, o arădă nevăzută se va coborî asupra capului ei, una ceva mai rar de cât tot aurul și de cât toate cele scumpe, din lamura neprihănită a sufletului ei.

Iar dacă este așa, și este în adevăr, nu poate, credem noi, ca M. Sa Regele Carol nu caute, cât mai fără întârziere, o deplină băcare, cu Acea — pe care neamul întreg o cerește oficial Regină a țării.

In chestia pensilor preoțești din arhidieceză. Ultimul circular (VI--1930) al arhidiecezei noastre publice, odată cu rațiunile de ajutorare și pensii pe 1929, și mătorele considerații, cari e bine să fie cunoscute în cercuri mai largi decât acelea preoțimeii arhidiecezane:

„... Buna administrare și vigoarea fondului nostru... ni-a dat posibilitatea, ca fără să punem fondul la nici un risc, ori surprinse neplăcută, începând cu 1 Ianuarie 1930 să sporim toate pensiile și ajutoarele la dublul lor prevăzute de Statutele din a. 1927, reușind un remarcabil progres față de trecut, îmbunătățirea sorții pensionarilor noștri.

„Recunoscând însă, că situația acestor pensionari e încă departe de ceea ce am putea să ni o situație măcar relativ mulțumitoare, ne preocupăm și în viitor neîncetat de progresul și întărirea acestui fond în sensul prințelor exprimate din cele mai multe și bune protopopești.

„Avem temeinică nădejde, că în puterea artilerilor, pe cari se arată gata să le aducă în teren, vom reuși să creiem fondului arhidiecezan de pensie o situație, pe urma căreia

se corespundă pe deplin scopului pentru care a fost întemeiat“.

Cheia îmbunătățirilor, ce se așteaptă și reclamă mereu cu atâta stăruință este, deci, în mâna celor interesați, cari pot să decidă oricând după cum o cer interesele lor.

Știri mărunte

Personală. I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit VASILE a plecat Joi seara la București.

Corpul diplomatic la M. Sa Regele Carol. Corpul diplomatic, primit în audiență solemnă Luni, în 16 Iunie c., a adus M. Sale Regelui Carol, prin Monseniorul *Angelo M. Dolci*, Nunțiu apostolic și decan al Ilustrului Corp, sincere felicitări și urări pentru o lungă, rodnică și fericită domnie, la cari Maiestatea Sa a răspuns mulțumind călduros pentru bunele urări ce i-s'au adus.

Avansarea Principelui Nicolae. Atitudinea frumoasă, dovedită în cursul ultimelor evenimente din partea Alteței Sale Principele Nicolae, au îndemnat pe M. S. Regele Carol să-l avanseze la rangul de vice-amiral și general de divizie, numindu-l inspector al întregii armate de uscat, marină și aeronautică. Alteța Sa va lucra sub ordinele directe ale M. Sale Regelui.

Nouii subsecretari de stat. Noul guvern Maniu s'a completat abia Marțea trecută cu subsecretarii de stat, cari sunt următorii: *I. Lugoșianu* și *Gr. Gafencu* (la prezidenție); *C. Angheliescu* (la interne); *Dr. I. Moldovan* (la muncă și sănătate); *V. Potârnică* și *P. Andrei* (la domenii); *Ghișă Pop* (la instrucție și culte); *Pompiliu Ioanitu* (la finanțe); și *Gh. Crișan* (la comunicații).

Adunarea secțiilor „Astrei“. Sâmbăta trecută în 14 Iunie c. s'a ținut, la Cluj, adunarea generală a secțiilor „Astrei“ noastre culturale dela Sibiu. A prezidat d. prof. *G. B. Duică*, iar secretar general al adunării a fost pâr. *Ion Agârbiceanu*, protopopul nostru din Cluj. După orientarea ce i-s'a dat asupra activității singuraticelor secții, adunarea s'a ocupat mai pe larg de chestia apariției revistei „Transilvania“, pentru tipărirea căreia ziarul „Universul“ a făcut o

propunere, pe care Comitetul central n'a acceptat-o, deși secțiile o socotesc avantajoasă. O altă problemă discutată mai pe larg a fost aceea a unui palat cultural în Clujul alor vre-o 40 de asociații culturale, cari n'au încă o casă a lor.

Locale. Marți, la Sânziene, va predica în catedrală pâr. *Octavian Modorcea* profesor la liceul de băieți, iar Dumineca viitoare, la sfinții Petru și Pavel, pâr. *Gregoriu Tecșa*, contabil arhidiecezan.

— Apropiindu-se timpul sesiunii pentru bacalaureat, școlile noastre secundare fac încheierile de an. Clasele inferioare au luat vacanță încă la sfârșitul săptămânei trecute, clasa ultimă a terminat Marți în 17 Iunie, iar pentru restul claselor se va face încheierea solemnă mâine, în 22 Iunie. Zilele proxime sunt destinate pentru examenele de admitere în cursul superior, iar Miercuria viitoare, în 25 Iunie se deschide sesiunea de bacalaureat. Tot aici amintim, că dintre 86 candidați de învățători au trecut la capacitate 73, iar dintre cele 83 candidate de învățătoare 62, fiind deci procentul celor nereușiți aproape același.

— Indatăce se va fi aprobat constituirea noului consiliu, se vor porni lucrările de pavare a părții pentru pietoni din jurul pieții, iar piatra ce se va scoate de aici va servi pentru pavarea unor străzi de pe la periferia orașului. Este o lucrare de cea mai urgentă necesitate, pe care toată lumea o dorește cât mai curând realizată.

Câteva decorații însemnate. În legătură cu ultimele evenimente, M. Sa Regele Carol a conferit „proprio motu“ M. Sale Reginei *Maria* colanul ordinului „Regele Ferdinand“. Acelaș colan s'a dat și dlui *I. Maniu*, președintele Consiliului, iar dd. *St. Cicio-Pop*, *Al. Vaida-Voevod* și *G. G. Mironescu* au primit marea Cruce a aceluiaș ordin.

Spre un episcopat armenesc în România. La ministerul instrucțiunii (subsecretariatul cultelor) s'a întocmit un anteproiect de lege pentru înființarea unui episcopat armeno-gregorian cu sediul în București pentru toți Armenii din România. Noul episcopat va depinde dogmatic și canonic de Katolicosatul din Ecimiadziro (Armenia), iar toate chestiunile religioase, culturale, fundamentale și epitropicești

de căsătorie? Răspunsul categoric e: nu! Orice om liberan intelectual, fără a poseda cine știe ce cultură teologică, se poate convinge din cele ce se mai sus că Isus Hristos a declarat categoric, că o căsătorie încheiată valid, nu se mai poate desfăce.

În fața acestei doctrine atât de limpeză și clară a lui Isus Hristos, vine superioritatea bisericii ortodoxe cu o doctrină diametral opusă, spunând: „Declaram desfăcută căsătoria bisericească încheiată în biserica noastră... în baza sentinței Tribunalului Tg.-Mureș, și acordăm dispensă arhierescă de a încheia o altă căsătorie mai fericită...“ În baza sentinței Tribunalului Tg.-Mureș! Dar Tribunalul civil declară desfăcută căsătoria și dacă un soț îl părăsește pe celalalt timp de 6 luni, indiferent din ce motiv. Prin urmare și biserica ortodoxă declară desfăcută căsătoria din orice motiv, și și legea civilă, între cari nu este nici o deosebire în acest punct.

Așadar biserica ortodoxă, în ce privește indisolubilitatea căsătoriei nu crede în învățătura lui Isus Hristos, ci și acum ține învățătura lui Moisi, ca și când Mântuitorul încă nu ar fi venit în lume. Ba, ca să fie mai perfectă asemănarea între legea bisericii ortodoxe și legea lui Moisi, biserica ortodoxă pentru că să se pună pe una divorțată, cere și ea „carte de slobozire“ dela Tribunalul civil. Numai că atâta, și cununia se face a doua oră, ori a treia oră, indiferent! Ce e aceasta dacă nu

necredință, în adevăratul înțeles al cuvântului. Și te cuprinde mirarea de îndrăzneala lor oarbă, când aceasta necredință nu numai că o practică, dar merg până acolo, că o codifică în „Statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe art. 122“.

Aceasta nu e erezie, ci necredință, căci nu se neagă un adevăr de credință, pe care, obscuros fiind, l-ar interpreta altcum decât biserica catolică, ci se recunoaște că Isus Hristos a oprit desfăcerea căsătoriei din orice motiv, și totuș se profesază și practică direct împotriva acestei învățături dumnezeiești: „Căsătoria ca act religios, este indisolubilă, afară de cazul de adulter, cu toate acestea în vederea slăbiciunii omenești, se admite și despărțirea...“ (*Ioan Mihăilescu*, Compendiu de Teologie simbolică, pag. 98). Ceva revoltător, căci toate păcatele sunt din slăbiciune omenească, deci ar urma, conform acestui principiu, ca toate păcatele să se admită, trăgând dungă peste toată evanghelia.

Ei, dar sufletul poporului român e plin de credință, el așteaptă dela conducătorii săi spirituali să-i propovăduiească învățătura lui Isus Hristos, predicată prin sfinții apostoli, și să nu fie condus pe căile pe cari au rătăcit iudeii. Episcopatul ortodox află calea de a satisface și această exigență spirituală a poporului român prin aceea că declară desfăcută căsătoria „cu puterea noastră moștenită dela sf. apostoli“. Cu alte cuvinte episcopii orto-

doși au moștenit putere dela sfinții apostoli de a strica învățătura lui Isus Hristos, și de a introduce iarăș legea lui Moisi. Nu se sfleșcă să-și ia mască de apostoli, spre a combate pe adevărații apostoli, amăgind astfel un popor credul și ascultător!

Dar și lor li-se pare că, provocându-se la sfinții apostoli, prea au mers în timpuri depărtate, și prea tare s'au avântat cu mâinile spre torțile cerului și de aceea revin imediat la realitate, spunând că totuș căsătoria o desfăce „în baza sentinței Tribunalului Tg.-Mureș Nr. cutare“. Așa da, mai venim de acasă. „Cu puterea noastră moștenită dela sf. apostoli“, dar „în baza sentinței Tribunalului Tg.-Mureș“. Ei, dar cum se poate, căci aceste două principii se bat în capete ca munții din poveste! Maestre Caragiale, n'ai studiat această chestiune? Păcat!.. Difficile est satiram non scribere.

Satira, ironia, sarcasmul își saltă tumultuosu-i cântec pe strunele încordate ale sufletului nostru, în fața unei emfaze răsuflăte, a unei măști ridicole, a unei prostii înzornate. Dar nu! Aceste se opresc brusc, căci pe arenă intră realitatea tragică.

Durerea ne copleșește sufletul, căci poporul înveninat cu astfel de minciuni e poporul nostru românesc, e poporul nostru blând și viteaz, e poporul pe care-l iubim atât de mult, dar la temelie căruiă sapă păcatul incurajat de farisei îmbrăcați în odăjdii. Răsfirat în

vor fi conduse de administrația eparhială în mod autonom, potrivit legii regimului cultelor. Firește, reprezentantul episcopatului nu va putea fi membru al Senatului, deoarece cultul armeanogregorian nu numără la noi decât vre-o 50 mii de credincioși.

Noua listă civilă. Un proiect depus de curând, din inițiativă parlamentară, pe biroul Camerei fixează lista civilă a M. Sale Regelui la 40 milioane Lei anual. Alte dotațiuni, privind pe membri familiei regale se fixează în 20 milioane pe an pentru M. Regina Maria și câte 7 milioane pe an pentru M. Sa Elena și Măria Sa Principele moștenitor Mihai. Foștii Regenți vor avea o pensie viageră de câte 150,000 Lei pe lună.

Concurs. P. Ven Ordinariat arhiepiscopesc de Alba-Iulia și Făgăraș publică, cu termenul de 10 Iulie c. concurs la parohia *Hârțau* (prot. Mureș-Câmpie), iar cu acela de 15 Iulie c. la o *catedră de religione* la școlile secundare din Brașov.

† **Păr. Alexandru Papiu**, paroh și protopop la Iernut (arhidieceză), s'a stins la 16 Iunie c. în anul 70 al vieții și 42 al preoției sale cinstitute. A lucrat mult timp, cu rezultat deosebit de frumos, în Bistra Munților apuseni, ajungând mai apoi, ca protopop al Iernutului, un fruntaș respectat și apreciat — a fost și membru al Senatului — de toată valea Mureșului și a Târnavei mici. Il deplâng numeroase rudenii. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Păr. Constantin Pop**, paroh la Sănmihaiul de câmpie (arhidieceză), s'a stins la 13 Iunie c. în anul 72 al vieții și 47 al preoției sale cinstitute. — Odihnească în pace!

Dela inspectoratul muncii, Sibiu ni-se cere publicarea următoarelor șire de interes public: »Ministerul muncii cu ord. Nr. 21924-1930 a dispus că trebuie să se prezinte la revizuire toți supușii străini aflători în țară, indiferent de termenul la care le expiră biletele de liberă petrecere, prin urmare și aceia cari au în prezent, biletele cu termen până la 1 Iunie 1931 și 1934.

NU RISCĂȚI SĂNĂTATEA! Nu încercați tot felul de preparate dietetice, căci e în detrimentul sănătății, ci luați în laptele de dimineață și la 4: Ovomaltine.

trecut pe oblăncurile munților și pe întinsul vălilor, acest popor avea ca îndreptare cuvântul evangheliei, ce-l asculta odată la săptămână, și glasul conștiinței sale curate ca albastrul cerului senin. Trăia viața largă a harului dumnezeesc, fără să se poticnească de chestiuni subtile teologice.

Acum însă neamul nostru se consolidează, își îndeasă rândurile și de aceea se simte din ce în ce mai mult regularea raporturilor sociale prin legile evangheliei, cari până mai dăunăzi au dormit în taina slovelor sfinte, deșteptând o evlavie generală în sufletele ascultătoare, fără să se simte necesitatea aplicării lor stricte. Cu cât oamenii sunt mai deși, cu atât și atmosfera morală e mai îmbăcsită, cu atât viața spirituală trebuie oxigenată mai mult, lămurind și aplicând fiecareia acele principii evanghelice, de cari el are lipsă. Viața familiară, plină de sănătate morală, este temelul trainic al neamului, dar nu se poate nici închipui această trăinicie, fără aplicarea strictă a principiului evangheliei cu privire la indisolubilitatea căsătoriei.

Iată pentru ce ne cuprinde durerea, că apele murdare ale Styxului ortodox macină mereu din pilastrii vieții morale a poporului nostru, pregătindu-i pe încetul surparea — de ceea ce să ne ferească Dumnezeu.

Dar va înțelege oare ortodoxia acest strigăt de durere al neamului?!

Telefonul „Unirii“

B. Făgăraș. Anul școlar dela Academia de teologie se încheie, ca și'n alți ani, la 29 Iunie (sf. Petru și Pavel), și astfel ultimele examene de orice natură, cari se mai pot face în acest an școlar, vor trebui date până cel mai târziu la 28 Iunie, inclusiv. Noua sesiune de examene se deschide abia la 1 Octombrie c., când începe noul an școlar.

T. Sighet. Mulțumindu-Vă pentru comunicarea făcută, socotim a folosi cauzei, dând aici partea programatică din apelul adresat de cei dela gazeta »Țara Voevozilor« către preoțimea eparhiei ortodoxe a Clujului: »Cucernice părinte! În urma convorbirii avute cu Preasfințitul Episcop Nicolae al Clujului Vă trimitem gazeta, Ț. V. pentru fiecare parohie, socotindu-Vă ca abonată. Lupta în contra catolicismului, ce ducem noi aici în Maramureș, este mai grea și mai înverșunată ca în oricare parte a Ardealului. Victoria noastră, care va fi desăvârșită în curând, va fi și izbânda Sfinției Voastre. De aceea căutăm să trezim solidaritatea tuturor Românilor ortodocși. Reiese deci, cât se poate mai clar, că acțiunea proselitistă a celor dela gazeta »Țara Voevozilor« e sprijinită efectiv de oficialitatea ortodoxiei din Cluj, care ține, se pare, să reinvie cu orice preț luptele confesionale, potolite deabinele în timpul din urmă. În fața acestei acțiuni, care-și promite o victorie foarte apropiată, biserica noastră, evident, încă nu va putea să stea cu mâinile în sân și astfel nu ne îndoiim un singur moment, că în ce privește »izbânda« visată, Maramureșul nostru unit va ști să nu rămână în urma altor părți ale bisericii noastre. Iar dacă pe urma unor apeluri ca cel de mai susse vor produce în părțile acelea — unde se cere mai multă liniște, decât poate oriunde aiurea — agitații și lupte între frații de-un sânge, se va ști că vina va fi a celorce le-au provocat, în frunte cu neobositul jubilent dela Cluj.

M. Sibiu. Am așteptat și noi comunicatele ce se vor da în chestia faimoasei conferențe pan-ortodoxe dela Muntele Athos, dar până'n prezent n'am citit decât o mică însemnare neoficială a arhierului V. Pocitan Bărlădeanul, care constată doar, că »bisericile autocefale simt nevoia de a se grupa mai strâns între ele, a se consfătuși și a se organiza în comun, pe bazele vechi ale ortodoxiei ecumenice și a face front împotriva dușmanilor ei«. Or, acestea sunt lucruri, pe cari le știe de mult toată lumea. Să fim deci cu pacința, până ni-se vor comunica și alte lucruri mai interesante.

P. Sovata. Luăm act și rectificăm, cu plăcere, că noua așezare a Congregației noastre de surori »Căminul Sf. Iosif« dela Dvoastră s'a deschis încă Duminică trecută, la 15 Iunie (în arătarea noastră din numărul ultim s'a cules din greșală: 15 Iulie), și că anunțările au să se facă acolo la Sovata, iar nu la sediul din Blaj al Congregației.

O. Blaj. Deși scrise, credem noi, cu anume tendințe politice, scrisorile DV. ar putea fi utilizate, dar numai dacă pentru redacție se va ridica secretul pseudonimatului.

Dr. H. Sulina. Confirmăm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1930.

P. Jucul de sus. Am primit abonamentul pe anul curent.

F. Glod. Chităm primirea abonamentului pe 1930.

FLEGLER

Întreprindere de pictură și tapetare artistică. Cluj, str. Rațiu

Pictor modern de camere. Mare asortiment în specialități de tapete. Întreprinde: renovări, în stil, de biserici și castele, văpsire de locuințe și mobile, precum și lustruire cu lac.

Devize gratuite! Comande venite din provincie se execută prompt și la termen. 3-?

Distracție folositoare!!

Distracție nobilă!!

Distracție frumoasă!!

Fotografiatul

Orice mașini și toate articolele necesare la fotografiat se pot avea în condițiile cele mai avantajoase la:

P. Kovats Fii

Magazin pentru articole de fotografiat

Cluj — Piața Unirii 8

Preț-curent se trimite, la cerere, gratis

ALIMENTE

Brânzeturi și alte produse alimentare puteți plasa pe piața București cu preț bun, și cu bani gata, prin

FRAȚII ROTHMAN
București, Pasajul Majestic 4.

6-? Telefon: 371/91.

In atențiunea parohiilor și autoritatelor bisericești

Comandați

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, str. Regina Maria No.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și Recvizite bisericești, Prapori, Cărți, preoțești și de rugăciuni. Teatre populare și școlare, monologe, dialoguri. Medalii de aluminiu pentru Reuniuni, cu inscripție după dorință; etc. etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precis

(999) 52-

Transpirați?? Cumpărați pudra HÖFER numărul 3